

Orde van dienst voor
zondag 3 januari 2021
in de Doopsgezinde kerk in Borne

Wegen en omwegen

ds. Carla Borgers, voorganger
Henk Oosterveen, organist
zang door enkele leden van de cantorij

Orgelspel voor de dienst

Welkom en mededelingen
Aansteken van de kaarsen
Moment van stilte

Bemoediging (deel van een liedtekst van Michaël Steehouder)

Wij staan in jouw licht,
wij houden jou vast,
alles wat leeft,
dankt zijn adem aan jou.
Jij brengt ons tot leven,
vrij uit het donker,
warm in ons hart
is jouw stem in ons.

Kom, adem ons open en leer ons leven!

Openingslied: God heeft het eerste woord (een bewerking van lied 513, melodie
ongewijzigd, hertaling ds. A. van Lunteren)

1. God heeft het eerste woord.
Hij heeft in den beginne
het licht doen overwinnen,
God spreekt nog altijd voort.
2. Gods woord: een mensenwoord;
het ligt in hart en handen
het gaat door alle landen,
wordt overal gehoord.
3. Licht: ook Gods laatste woord
het is het licht der liefde
dat ooit het duister kliefde
en onze nacht doorboort.
4. Eerste en laatste woord
in onze ziel geschreven,
verlichting van ons leven,
de nieuwe dag die gloort.

Gebied om ontferming

Een kind is ons geboren,
licht-kind, teken van vrede.

Toch duurt de nacht nog voor zovelen,
gaan mensen in het donker,
worden mensen voorgoed tot zwijgen gebracht,
gaan mensen gebukt onder loden lasten
van verleden of heden.
God van licht, laat het ook voor hen licht worden.

Nog altijd leven de allerarmsten
op de meest gevaarlijke plekken in de wereld,
nog altijd worden kinderen belast
met de zorgen van volwassenen,
nog altijd wordt het recht kromgebogen
of harteloos toegepast.
Barmhartige God,
laat ook voor deze mensen die wereld dagen
die Jezus voor ogen stond.
Amen

Loflied Een kind geboren te Bethlehem (NLB 515), coupl. 1, 2, 3, 4 en 7

1. Een kind geboren te Betlehem,
 te Betlehem!
 Verheugd is nu Jeruzalem,
 halleluja, halleluja!
2. Wiens heerschappij geen einde kent,
 geen einde kent,
 Hij daalde neer om onze ellend'.
 Halleluja, halleluja!
3. De koningen uit het Oostenland
 het Oostenland,
 vereerden Hem met offerand'.
 Halleluja, halleluja!
4. Die knielden daar in ootmoed neer,
 in ootmoed neer,
 voor 't kleine kind, hun God en Heer.
 Halleluja, halleluja!
5. Zo zinge al wat zingen mag,
 wat zingen mag:
 De Heer zij dank op deze dag.
 Halleluja, halleluja!

Inleiding

Vanochtend klinkt het bekende verhaal uit Matteüs 2 over de magiërs (of astrologen) die vanuit het oosten kwamen om een koningskind te zoeken dat zou zijn geboren. Een bijzondere ster aan de hemel had hen op die gedachte gebracht.

De magiërs gaan door een droom inzien hoeveel gevaar dat pasgeboren koningskind loopt. Daarom gaan ze niet terug naar die wrede koning in Jeruzalem, ze wijken uit.

En daarmee wijzen ze al vooruit naar de levensweg van dit kind. Want deze Jezus moet zélf telkens uitwijken, een omweg maken. Eerst naar Egypte met zijn ouders. Dan weer naar het onbetekenende Galilea.

En opnieuw moet hij uitwijken als de Farizeeën hem uit de weg willen ruimen (Mat. 12:15) en wéér als zijn voorganger Johannes de dooper wordt vermoord (Mat. 14:13). En nadat hij een aantal Farizeeën nogal hard heeft tegengesproken wijkt hij opnieuw uit (Mat. 15:21), dit keer naar Tyrus en Sidon waar hij buiten hun bereik is.

En natuurlijk móet vandaag ook de koningspsalm klinken, Psalm 72. Het is een gebed voor de koning, voor een rechtvaardige koning, de koning die ook de magiërs zochten.

Schriftlezing: Psalm 72 (Groot Nieuws vertaling)

¹Uit de bundel van Salomo.

God, verleen de koning uw macht,
laat hij rechtvaardig zijn als u.

²Laat hij uw volk besturen
naar recht en billijkheid,
laat hij opkomen voor de verdrukten.

³Moge vrede op hen neerdalen van de bergen,
geluk op hen neerkomen van de heuvels.

⁴Laat hij de onderdrukten recht doen,
de armen te hulp komen,
hun onderdrukkers neerslaan.

⁵Dan kunnen zij u dienen, God,
alle geslachten door,
zolang zon en maan bestaan.

⁶Moge zijn bestuur weldadig zijn,
als regen op het gras,
als buien die de grond doordrenken.

⁷Laat de gerechtigheid bloeien
zolang hij regeert;
laat de vrede steeds toenemen
tot de maan ophoudt met schijnen.

⁸Moge hij heersen van zee tot zee,
van het ene eind van de wereld tot het andere.

⁹Laten de trotse nomaden voor hem buigen,
zijn vijanden de grond voor zijn voeten kussen.

¹⁰Laten de koningen van Tarsis
en de landen van overzee
hem geschenken brengen;
de vorsten van Saba en Seba
hem schatting afdragen.

¹¹Moge elke koning zich voor hem buigen,
elk volk zich aan hem onderwerpen.

¹²Hij redt de armen die om hulp roepen,
de onderdrukten die niemand helpt.

¹³Hij ontfermt zich over zwakken en armen,
hij brengt hun bevrijding.

¹⁴Hij verlost hen van uitbuiters en afpersers,
hun leven is hem alles waard.

¹⁵Lang leve de koning!

Laat men hem goud uit Seba geven.

Laat men altijd voor hem bidden,
zeggen over hem afsmeken, elke dag opnieuw.

¹⁶Mogen de akkers overvloedig koren dragen,
tot op de hoogste bergen;
laten zij vruchtbaar zijn als de Libanon,
laat het graan welig groeien
als het gras op de weiden.

¹⁷Zijn naam zal onsterfelijk zijn,
zijn nageslacht voortbestaan
zolang de zon schijnt.
De volken zullen in zijn voorspoed delen
en zich met hem gelukkig prijzen.

¹⁸Dank aan God, de Heer,
aan de God van Israël.
Hij verricht grootse daden,
hij alleen.

¹⁹Dank aan hem, voor altijd,
groot is zijn roem.
Heel de aarde getuigt van zijn macht.
Amen, amen!

²⁰Hier eindigen de gebeden van David, de zoon van Isai.

Lied Geef, Heer de koning uwe rechten (NLB 72), coupl. 1, 4 en 6

1. Geef, Heer, de koning uwe rechten
 en uw gerechtigheid
 aan 's konings zoon, om uwe knechten
 te richten met beleid.
 Dan ruist op alle bergen vrede,
 heil op der heuvelen top.
 Hij zal geweldenaars vertreden,
 maar armen richt hij op.

4. Hij zal de redder zijn der armen,
 hij hoort hun hulpgeschrei.
 Hij is met koninklijk erbarmen
 hun eenzaamheid nabij.
 Hij helpt, met hun bestaan bewogen,
 die zijn in vrees verward.
 Hun bloed is kostbaar in zijn ogen.
 Hij draagt hen in zijn hart.

6. Bloeië zijn naam in alle streken,
 zolang de zon verrijst.
 Zijn koningschap zij ons een teken
 dat naar Gods toekomst wijst.
 Dat opgetogen allerwegen
 de volken komen saam,
 elkander groetend met de zegen
 van zijn doorluchte naam.

Schriftlezing: Matteüs 2, 1-12 (NBV)

[1] Toen Jezus geboren was in Betlehem in Judea, tijdens de regering van Herodes, kwamen er magiërs uit het Oosten in Jeruzalem aan. [2] Ze vroegen: 'Waar is de pasgeboren koning van de Joden? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om hem eer te bewijzen.' [3] Koning Herodes schrok

hevig toen hij dit hoorde, en heel Jeruzalem met hem. [4] Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk samen om aan hen te vragen waar de messias geboren zou worden. [5] 'In Betlehem in Judea,' zeiden ze tegen hem, 'want zo staat het geschreven bij de profeet: [6] "En jij, Betlehem in het land van Juda, bent zeker niet de minste onder de leiders van Juda, want uit jou komt een leider voort die mijn volk Israël zal hoeden.'" [7] Daarop riep Herodes in het geheim de magiërs bij zich; hij wilde precies van hen weten wanneer de ster zichtbaar geworden was, [8] en stuurde hen vervolgens naar Betlehem met de woorden: 'Stel een nauwkeurig onderzoek in naar het kind. Stuur mij bericht zodra u het gevonden hebt, zodat ook ik erheen kan gaan om het eer te bewijzen.' [9] Nadat ze geluisterd hadden naar wat de koning hun opdroeg, gingen ze op weg, en nu ging de ster die ze hadden zien opgaan voor hen uit, totdat hij stil bleef staan boven de plaats waar het kind was. [10] Toen ze dat zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde. [11] Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met Maria, zijn moeder. Ze wierpen zich neer om het eer te bewijzen. Daarna openden ze hun kistjes met kostbaarheden en boden het kind geschenken aan: goud en wierook en mirre. [12] Nadat ze in een droom waren gewaarschuwd om niet naar Herodes terug te gaan, reisden ze via een andere route terug naar hun land. [13] Kort nadat zij op die manier de wijk genomen hadden, verscheen er aan Jozef in een droom een engel van de Heer. Hij zei: 'Sta op en vlucht met het kind en zijn moeder naar Egypte. Blijf daar tot ik je weer roep, want Herodes is naar het kind op zoek en wil het ombrengen.' [14] Jozef stond op en week nog diezelfde nacht met het kind en zijn moeder uit naar Egypte. [15] Daar bleef hij tot de dood van Herodes, en zo ging in vervulling wat bij monde van de profeet door de Heer is gezegd: 'Uit Egypte heb ik mijn zoon geroepen.'

[16] Toen Herodes begreep dat hij door de magiërs misleid was, werd hij verschrikkelijk kwaad, en afgaande op het tijdstip dat hij van de magiërs had gehoord, gaf hij opdracht om in Betlehem en de wijde omgeving alle jongetjes van twee jaar en jonger om te brengen. [17] Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia: [18] 'Er klonk een stem in Rama, luid wenend en klagend. Rachel beweende haar kinderen en wilde niet worden getroost, want ze zijn er niet meer.'

[19] Nadat Herodes gestorven was, verscheen er in een droom aan Jozef in Egypte een engel van de Heer. [20] De engel zei: 'Sta op, ga met het kind en zijn moeder naar Israël. Want zij die het kind om het leven wilden brengen, zijn gestorven.' [21] Jozef stond op en vertrok met het kind en zijn moeder naar Israël. [22] Maar toen hij daar hoorde dat Archelaüs zijn vader Herodes was opgevolgd als koning over Judea, durfde hij niet verder te reizen. Na aanwijzingen in een droom week hij uit naar Galilea. [23] Hij ging wonen in de stad Nazaret, en zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeten: 'Hij zal Nazoreeër genoemd worden.'

Lied Hij komt niet uit de grote stad (NLB 521)

1. Hij komt niet uit de grote stad.
 Hij wordt niet in de Koningsburcht geboren,
 je zult zijn naam niet in paleizen horen.
 Waar zie je hem? In Betlehem,
 dat kleine gat waar David zat,
 Hij komt niet uit de grote stad.

2. Hij draagt geen hermelijn, geen kroon.
Maar dat is onbekend aan vreemde wijzen.
Ze zoeken in Jeruzalems paleizen.
Daar zegt men: 'Heus,
je bent niet wijs, hier is gewoon
geen koningszoon. Hier zit Herodes op de troon.'
3. Toch moet hij nu geboren zijn.
Zijn ster is in het oosten al gaan schijnen.
Als wijzen wil je niet zomaar verdwijnen.
Ze komen er. De gekke ster
die vindt het fijn om gids te zijn
naar Betlehem, een stad zo klein.
4. We noemen je nu niet meer klein.
Je mag de stad van de Messias heten.
Wat Micha heeft gezegd wordt niet vergeten.
Jij, Betlehem, bent groot door Hem.
Je mag het zijn in sterrenschijn.
Jij, Betlehem, heet niet meer klein.

Overdenking

Lieve zusters en broeders, beste luisteraars,

Twee keer wordt Jezus 'koning der Joden' genoemd in het evangelie naar Matteüs. De eerste keer in het begin van het evangelie, in de tekst die we vanochtend hoorden. De tweede keer aan het eind, als opschrift boven het kruis waaraan Jezus stierf. Deze titel omvat dus eigenlijk heel het korte leven van deze mens én zijn roeping. Die roeping was niet om koning te zijn zoals de Herodessen en Farao's van deze wereld, maar om in zijn leven en handelen het koningschap van God zichtbaar te maken. Zo van: Kijk naar deze Jezus en je ziet hoe de God van Israël handelt: hoe Hij het opneemt voor de armen, hoe Hij strijdt tegen onrechtvaardigheid en wreedheid. 'Koning der Joden', dat kleine manneke. Tja, zijn levensweg zal hem vaak op omwegen voeren, zoals ook onze eigen levens vaak via omwegen gaan.

Ooit wilde ik zendeling worden. Ik denk dat ik een jaar of tien was. Wie bedenkt het! Maar goed, zendeling moest het worden, dat was toen mijn droom. Maar mijn carrière begon als leerling verpleegkundige, ging vervolgens via kantoorbanen bij een bank, een ingenieursbureau, een groot advocatenkantoor uiteindelijk naar een studie theologie en ik belandde als dominee in Friesland en daarna hier in Twente. Toch een soort zendeling geworden dus, maar wel via heel wat omwegen. Een zogenoemde 'late roeping' was ik dus niet. Geroepen werd ik eigenlijk al rond mijn tiende levensjaar; antwoord gaf ik pas zo'n dertig jaar later. Zo kan het gaan.

Mensen gaan hun wegen, soms voortgeduwd door de wensen van ouders, leraren; soms juist wég van die ouderlijke wensen en een eigen weg kiezend. En dan heb ik het natuurlijk niet alleen over loopbanen, maar over heel de menselijke levensweg. Welke keuzes maak je en waarom? Of maak je juist geen keuzes, maar laat je je een beetje meedrijven op de stroom? Wat komt er langs, wat trekt me aan, waar voel ik me goed bij? En daar dan een poosje aanhaken tot zich iets anders, leukers misschien, voordoet. Zo kunnen mensenlevens gaan: op het eerste oog doelloos, zonder plan of juist helemaal gepland van wieg tot pensioen of zelfs tot het graf.

De één volgt de adviezen of wensen van ouders, een ander laat zich leiden door een wijze leraar of een goeroe, of door één of ander idool of trekt zelf zijn of haar eigen plan.

De magiërs uit het evangelie lieten zich leiden door een bijzondere ster die hen inderdaad bij een koning bracht: koning Herodes, zetelend in zijn paleis in Jeruzalem. Hij was echter niet het soort koning dat zij zochten. Hij stond voor de status quo. Dat soort koningen vind je overal ter wereld; daarvoor hoef je niet persé je stoel niet uit te komen, laat staan op kamelen door de woestijn te trekken om er zo een te zoeken. Zij kwamen voor een nieuwe koning, een nieuw soort koning en trokken dus verder en verder achter de ster aan, zo vertelt het verhaal. Misschien denkt u nu: gek eigenlijk, wie gaat er nou achter een ster aan? Misschien vindt u het zelfs ongeloofwaardig wat deze evangelist vertelt. Wel, wij mensen gaan wel achter gekkere dingen aan dan een ster en komen daardoor op misschien nog wel veel gekkere plaatsen dan die magiërs.

Voor mij is het verhaal zeker geloofwaardig. Niet letterlijk, niet 'waar gebeurd', maar daarom nog niet minder 'waar'.

Want het verhaal vertelt waarheid over ons, mensen. Het vertelt dat we altijd maar weer op zoek zijn naar het ultieme geluk en dat we dat geluk vaak verwachten van leiders. Zij moeten ons gelukkig maken en ons zekerheid geven. Het verhaal vertelt ook dat we die leiders zoals Herodes, maar natuurlijk ook leiders in onze tijd, daarmee macht geven. Die macht willen ze niet meer kwijt (eenmaal op het pluche blijkt dat wel héél lekker te zitten) waardoor ze vaak met grote wreedheid reageren op mensen die vragen durven stellen over hun leiderschap. Het verhaal vertelt vervolgens dat er ook mensen zijn die véerder zoeken dan naar wat voor de hand ligt en zo héél soms iemand op het spoor komen die ánders is. Iemand die ons niet persé gelukkig maakt (en wat ís geluk eigenlijk?), maar die van ons andere mensen maakt: geen gelukzoekers, maar je zou kunnen zeggen: gelukbrengers.

Dat kind –Jezus- had kennelijk het vermogen om mensen dicht bij zichzelf en dicht bij God of het goddelijke te brengen. Hij leerde mensen een ándere weg te gaan; los van sociale conventies, los van drukkende religieuze voorschriften, los van politieke macht. Hij leerde zijn hoorders om niet bang te zijn hun mond open te doen tegen machtsmisbruik, tegen geweld, tegen onderdrukking, en samen met anderen te zoeken naar die andere weg, de weg die hij zelf ging: de weg van radicale liefde, geweldloosheid. Die weg is niet een enkele reis naar de hemel, zo die al bestaat. Een klein gedicht van Henry van Dyke (Amerikaans predikant, schrijver en dichter) vertelt waar die weg je wél brengt:

Who seeks for heaven alone to save his soul,
may keep the path, but will not reach the goal;
While he who walks in love may wander far,
Yet God will bring him where the blessed are.. (Henry van Dyke)

Vertaling:

Wie de hemel enkel zoekt tot redding van zijn ziel
zal wel op het rechte pad blijven, maar zijn doel niet bereiken.
Terwijl hij die in liefde wandelt, wel eens ver kan (ver-)dwalen
maar God zal hem brengen waar de gezegenden zijn.

En wie zijn dan die gezegenden, vraagt u misschien. Wel, Jezus heeft daar wat over gezegd in Matteüs 5: 3-11, een gedeelte van wat de Bergrede is gaan heten: *gelukkig of gezegend zijn de nederigen van hart, de treurende, de zachtmoedigen, de mensen die hunkeren naar gerechtigheid, de barmhartigen, de mensen die zuiver zijn in hun spreken*

en handelen, de vreedestichters, de mensen die worden vervolgd omdat ze de weg van Jezus gaan en de macht bevragen.

Als Jezus deze Henry van Dyke had gekend, had hij er misschien nog aan toegevoegd: gelukkig of gezegend zij die bereid zijn de gebaande wegen te verlaten en een omweg te maken.

Voor veel mensen was het afgelopen jaar één grote omweg. Velen hadden het gevoel niet langer recht op hun doel af te kunnen gaan. Het werk moest anders, de studie moest anders, trouwen en rouwen moesten anders. Toch zijn er ook veel mensen die deze enorme omweg als heilbrengend hebben ervaren. Zij kwamen door die omweg meer in contact met zichzelf, met anderen, met waar het in het leven uiteindelijk echt om gaat. Ja lieve mensen, we gaan onze wegen en nemen soms bewust soms onbewust een omweg die tot verrassende ontmoetingen of inzichten kan leiden. Maar ook na zo'n verrassende ontmoeting, zo'n dagend inzicht, moeten we nét als de magiërs weer naar huis, naar de plek waar we die ontmoeting en dat inzicht moeten verwerken en integreren in ons leven van alledag.

Van de consulent van de Doopsgezinde gemeente Arnhem van wie ik inmiddels de vaste vervanger ben in geval van ziekte of vakantie, kreeg ik een prachtige Kerst- en Nieuwjaarskaart. Op de voorkant een zwart-wit foto van een besneeuwde weg door een bos met naaldbomen.

Erboven een donkergrijze lucht, maar aan de einder zie je licht, daar waar de weg een bocht maakt. Met de tekst op die kaart sluit ik deze overdenking af:

Een smalle weg, geen mens te zien,
donkere boven, een enkele spriet,
takken zwaar van sneeuw.
Zoals het afgelopen jaar:
mensen op elkaar teruggeworpen,
eenzaam, opgesloten in verpleeghuis,
quarantaine, angst voor besmetting,
zorgen die drukken.

Toch is er een spoor te volgen -
iemand is ons voor geweest;
het donker wordt minder
en aan het eind van de weg gloort licht.

Zoals beloofd door de profeet:
'Zij die in het donker wonen
worden door een helder licht beschenen.'
Ja: 'Een kind is ons geboren (...).
Deze namen zal hij dragen: Wonderbare raadsman,
Goddelijke held, Eeuwige vader, Vredevorst' (Jes. 9, 1b en 5)

Hij heeft de weg gebaand -
is er voor de wereld geweest, voor ons,
opdat wij de weg kunnen gaan, in vertrouwen, met moed,
met elkaar, omziende naar de ander in nood,
op weg naar het Licht.

Ik wens u en jou en mezelf een mooi vervolg van de reis, met veel omwegen. Amen.

Orgelspel

Dank- en voorbeden, stil gebed, Onze Vader

God van alle mensen,
ook wij gaan onze wegen en omwegen
achter dromen en verlangens aan.
Soms lijkt het alsof een omweg
ons wordt aangereikt,
alsof we die móeten gaan,
terwijl we toch eigenlijk liever
rechtdoor waren gegaan,
recht op ons doel af.

Op reis gegaan zijn we ook vanmorgen,
letterlijk in de auto of op de fiets naar deze kerk,
of figuurlijk de reis naar binnen.
We zien dat wreedheid te vaak regeert,
dat eigenwaan zich oneindig groot kan maken,
dat kleine mensen niet lijken te tellen.
God, laat ons jouw tekenen zien en verstaan,
laat jouw licht ons een weg wijzen in deze verwarde wereld,
ook al lijkt het ons een omweg te zijn.
Geef ons de moed jouw stem te horen,
geef ons de kracht jouw weg te gaan.

Op reis gaan we straks weer,
als mensen die vasthoudend willen zoeken
naar jouw koninkrijk van vrede en recht,
dat even zichtbaar werd in Jezus van Nazareth.
Laat niets ons van de wijs brengen,
laat ons vasthouden aan wat Jezus ons leerde.
Laat ons niet willen heersen, maar dienen
en laten onze gemeenten
werkplaatsen van vrede en
broedplaatsen van liefde zijn,
plekken waar mensen zich thuis weten.

In ons stil gebed gedenken en noemen wij de vele mensen die onze zorg en
aandacht en gebeden meer dan nodig hebben....

Onze Vader,
al zolang onderweg van de hemel naar de aarde,
uw Naam worde geheiligd
nooit meer in gevechten van volk tegen volk,
van man tegen man;
uw Naam worde gedaan en doorgegeven
in gerechtigheid en vrede,
van mens tot mens, van land tot land, over heel de wereld.

Laat komen uw rijk door allen die veranderd zijn
in mensen van vrede en mededogen.

Laat gebeuren in ons midden
wat wij hebben uitgesteld tot in de hemel.

Geef ons heden zoveel inzicht
dat wij weten wat ons werkelijk tot vrede en toekomst brengt.

Vergeef ons dat wij U tegenhielden,
in zoveel mensen, zoveel eeuwen lang;
en leid ons weg uit de verleiding tot macht en geweld,
maar verlos ons vandaag nog van één wereld voor enkelen
en open die wereld van God en mens met allen.
Amen.

(hertaling: Jan van Opbergen)

Slotlied Zij die op de sterren reizen (ZZZ 701)

Zij die op de sterren reizen,
op hun innerlijk kompas,
zijn de zieners en de wijzen,
zoekers in die grote nacht.

Zij die op de sterren reizen,
varend op de hemelkaart,
zoeken tekens in de ruimte
naar het hart van het bestaan.

Zij die op de sterren reizen,
op gedachten snel als licht,
zien de grootheid van het kleine
in een pasgeboren kind.

Zij die op de sterren reizen
vinden sterren in hun hart,
worden nieuwe zieners,
wijzen van een stralend gouden dag.

Zij die op de sterren reizen
nemen daar vandaan iets mee,
want de afglans van de sferen
geurt als wierook om ons heen.

Opdracht

We gaan verder het nieuwe jaar in. Welke wegen en omwegen we allemaal zullen gaan, ligt nog in het ongewisse. We gáán gewoon, stap voor stap, soms alleen en soms samen met anderen. Laten we elkaar in elk geval het goede toewensen voor de tijd die voor ons ligt. We doen dat zingend.

Gezongen zegenwens: Vrede wens ik je toe (ZZZ 147)

Vrede wens ik je toe, liefde wens ik je toe.
Moge God je behoeden, leef met zijn liefde,
vrede wens ik je toe.
Zegen wens ik je toe.
Aandacht wens ik je toe.
Dat er mensen zijn met wie je kunt delen,
zegen wens ik je toe.

Doven van de kaarsen

Orgelspel na afloop van de dienst